



Jezik djeteta u dobi od otprilike 6 mjeseci

Nešto o jeziku vašeg djeteta od 6 mjeseci

- Vaše dijete ima puno toga otkriti u svijetu! Vidite što dijete gleda i recite mu kako se to zove. Zajedno otkrijte sve što je zanimljivo, i veliko i malo!
- Vaše dijete već sada s vama razgovara koristeći grimase, zvukove i pokrete. Uskoro će vaše dijete početi gukati zvukovima koji sličje na riječi da-da i ba-ba.
- Vaše dijete će ubrzo početi razumijevati izraze kao što su *vidi* i riječi kao što su *mama* i *tata*.
- Vaše dijete voli s vama razgovarati, igrati se *sakrivanja* i pratiti jednostavne igre pokretima kao što su *Mali mali pauk* i *Jedan dva*.

Razgovarajte o svemu

Razgovarajte sa svojim djetetom o svemu što se događa i privlači njegovu pažnju. Razgovarajte o hrani, odjeći, o tome što vidite i što dijete radi. Aktivno slušajte dijete da bi dijete dobilo volju da nastavi razgovor. Dajte mu dovoljno vremena!

Varirajte i ponavljajte

Ponavljajte zvuk djeteta, pogađajte što znači i izrazite ga riječima. Prije nego nastavite pričekajte dok dijete odgovori zvukom ili pokretima. Dijete se već sada uči naizmjeničnom govoru u toku razgovora i razumijevanju veze između riječi i predmeta.

Igre jezikom

Pjevajte pjesmice, koristite rimu i brojalice i igrajte se igre s pjesmicama. Koristite prste na rukama i nogama, pištite, brundajte i šalite se! Iz vaše biblioteke možete posuditi kući knjige, pjesme i muziku.

Razgovarajte - čitajte zajedno

Kada dijete može pratiti vaš pogled i smjer gdje pokazujete prstom, slikovnica bez teksta postaje uzbudljivo poznanstvo. Pokazujte i pričajte o slikama. Obratite pažnju na to za što se vaše dijete interesira. U početku je interes kratkotrajan ali djetetova sposobnost fokusiranja raste.

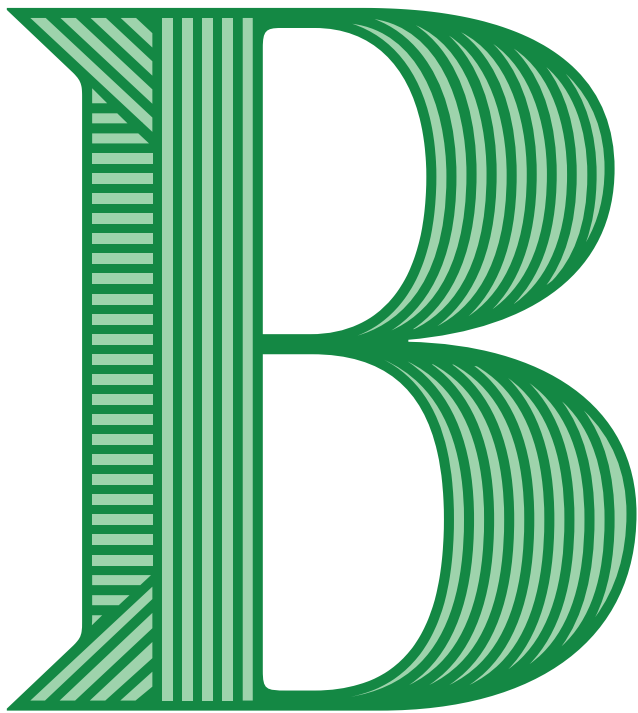
Pričajte na svom maternjem jeziku

Pričajte, pjevajte i čitajte na svom maternjem jeziku. Većina djece u svijetu žive u višejezičnoj sredini i odrastanje uz više od jednog jezika je samo prednost.

Doznajte više

- Više o projektu "Početak s knjigama" (Bokstart) pročitajte na: www.bokstart.se
- Ako ste zabrinuti za razvoj jezika kod vašeg djeteta obratite se dječjem dispanzeru. O razvoju jezika kod vašeg djeteta možete razgovarati i s osobljem u predškolskoj ustanovi.

Zadatak koji je Državni savjet za kulturu (Kulturrådet) dobio od vlade je unapređivanje čitanjai stimuliranje razvoja jezika kod djece. "Početak s knjigama" (Bokstart) je nacionalna inicijativa usmjerena roditeljima i odraslima u djetetovoj okolini.



Jezik djeteta u dobi od godinu dana

Nešto o jeziku vašeg djeteta od godinu dana

- Dijete koristi gestove i zvukove da bi vam nešto ispričalo.
- Prve riječi se odnose na to što se događa ovdje i sada, kao na primjer *lopta*, *medo* i *vidi*.
- Vaše dijete razumije više riječi nego što može izreći i potrebna mu je vaša pomoć oko tumačenja i komentiranja.

Pratite djetetov interes

Za razvijanje djetetovog jezika možete koristiti sve što vidite i radite u svakodnevnom životu. Izrazite riječima to na što dijete upravo obraća pažnju. Kada dijete kaže *to* i pokaže na macu možete odgovoriti: *Da to je maca. Da li ti se sviđa maca?* Nemojte zaboraviti pričekati da dijete odgovori.

Budite pažljivi i slušajte

Kada djetetu posvećujete punu pažnju i pažljivo slušate dijete će osjetiti da vi smatrate da je poruka važna, bez obzira da li dijete riječ izgovori, pokaže ili vam je na neki drugi način saopći. Iz vaših odgovora se dijete uči naizmjeničnom govoru u toku razgovora.

Igre jezikom

Pjevajte pjesmice, koristite rimu i brojalice i igrajte se igre s pjesmicama. Koristite prste na rukama i nogama, pištite, brundajte i šalite se!

Izmišljajte i pričajte

Pričajte što radi djetetov medo ili gdje vozi autobus. Pričajte o slikama rodbine i prijatelja. Dijete treba čuti nove riječi više puta, u različitim okolnostima i kontekstima.

Čitajte jednostavne slikovnice

Sada možete početi koristiti slikovnice. U početku zajedno gledate i pokazujete slike. U početku je lakše kad vi sami pričate ali s vremenom dijete može slušati tekst iz knjige. U vašoj biblioteci možete dobiti savjet koje knjige možete posuditi kući.

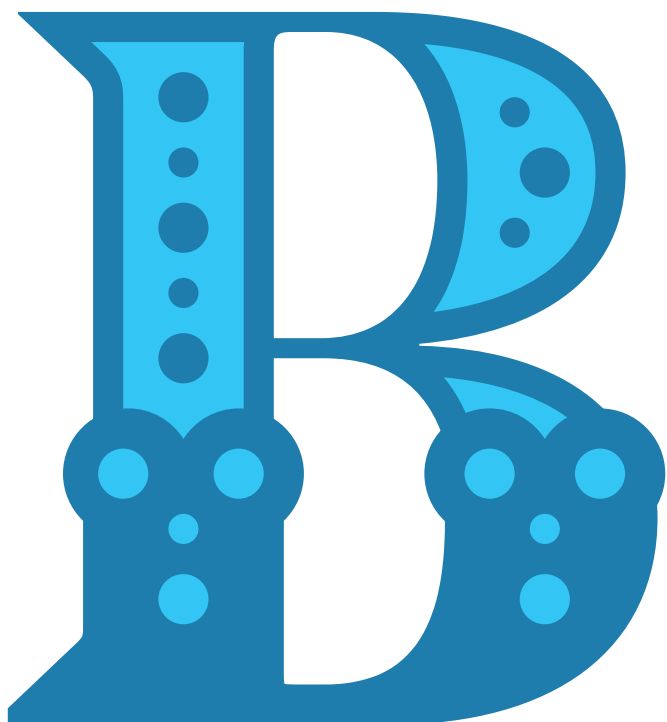
Pričajte na svom maternjem jeziku

Pričajte, pjevajte i čitajte na svom maternjem jeziku. Većina djece u svijetu žive u višejezičnoj sredini i odrastanje uz više od jednog jezika je samo prednost.

Doznajte više

- Više o projektu "Početak s knjigama" (Bokstart) pročitajte na: www.bokstart.se
- Ako ste zabrinuti za razvoj jezika kod vašeg djeteta obratite se dječjem dispanzeru. O razvoju jezika kod vašeg djeteta možete razgovarati i s osobljem u predškolskoj ustanovi.

Zadatak koji je Državni savjet za kulturu (Kulturrådet) dobio od vlade je unapređivanje čitanjai stimuliranje razvoja jezika kod djece. "Početak s knjigama" (Bokstart) je nacionalna inicijativa usmjerena roditeljima i odraslima u djetetovoj okolini.



Jezik djeteta u dobi od otprilike 18 mjeseci

Nešto o jeziku vašeg djeteta od 18 mjeseci

- Mnoga djeca u toj dobi razumiju oko 200 svakodnevnih riječi.
- Dijete koristi neke riječi, ali riječi mogu značiti različite stvari u različitom kontekstu.
- Neka djeca počinju sastavljati riječi, na primjer *mama auto* ili *pas tamo*.

Razgovarajte puno međusobno

Pričajte o tome što radite u različitim situacijama. Pričajte djetetu što se događa i opisujte riječima to što radite. Pažljivo slušajte što dijete misli i kako razmišlja. Dajte djetetu dovoljno vremena.

Potvrdite i detaljnije objasnite to što dijete kaže

Kad koristite riječi djeteta i dodajete nove riječi, pomažete djetetu da razvije svoj jezik. Ako dijete kaže „njam, njam“ vi možete reći: Da, to je hrana i sad ćemo jesti. Nije čudno da vaše dijete u toj dobi kaže *čapara* umjesto čarapa. Nemojte ispravljati dijete nego koristite riječ čarapa tako da dijete čuje kako to treba zvučati.

Povezujte sa svijetom djeteta

Lakše je naučiti nove stvari ako ih povežete s nečim što je djetetu već poznato. Ako vidite sliku na kojoj su hlače možete pokazati na djetetove hlače i reći: I ti imaš hlače, isto kao i djeteta u knjizi.

Razgovarajte – čitajte zajedno

Dijete sada uživa u puno različitih knjiga o kojima možete zajedno razgovarati. Postavljajte otvorena pitanja o čemu se radi u knjigama i povežite s iskustvima djeteta. *Što ti misliš ... ?*
Da li se sjećaš ... ?

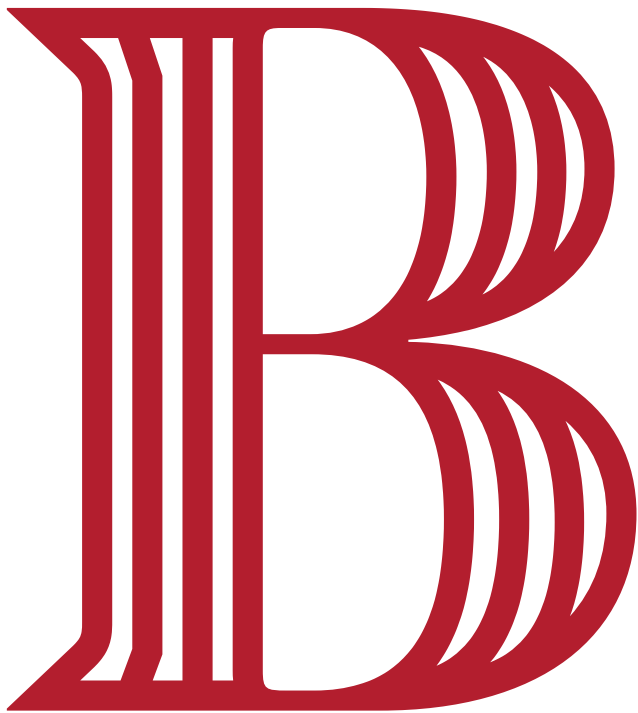
Pričajte na svom maternjem jeziku

Pričajte, pjevajte i čitajte na svom maternjem jeziku. Većina djece u svijetu žive u višejezičnoj sredini i odrastanje uz više od jednog jezika je samo prednost.

Doznajte više

- Više o projektu "Početak s knjigama" (Bokstart) pročitajte na: www.bokstart.se
- Ako ste zabrinuti za razvoj jezika kod vašeg djeteta obratite se dječjem dispanzeru. O razvoju jezika kod vašeg djeteta možete razgovarati i s osobljem u predškolskoj ustanovi.

Zadatak koji je Državni savjet za kulturu (Kulturrådet) dobio od vlade je unapređivanje čitanja i stimuliranje razvoja jezika kod djece. "Početak s knjigama" (Bokstart) je nacionalna inicijativa usmjerena roditeljima i odraslima u djetetovoj okolini.



Jezik djeteta u dobi od otprilike 3 godine

Nešto o jeziku vašeg djeteta od 3 godine

- Mnoga djeca sada razumiju više stotina riječi. Ona sastoje se od riječi u rečenice i počinju voditi kratke razgovore.
- Dijete postavlja puno pitanja i počinje razumijevati kako se riječi koriste i da se s riječima može igrati.
- Vaše dijete počinje pričati o tome što mu se dogodilo i voli slušati dok mu pričate.

Otkrijte slova i riječi

Mnoga djeca u predškolskoj dobi zanimaju slova i riječi. Čitajte i pokazujte natpise i pakovanja kada vaše dijete pokaže interes. Zajedno otkrijte znakove i simbole koji vas okružuju i pričajte o njihovom značenju.

Objasnite nove riječi

Rado koristite nove riječi za to što se događa i vidite u svakodnevnom životu. Objasnite riječi koje dijete ne razumije: more je jedna vrsta jezera, samo puno veće. Ili: kada idemo na plažu, kupamo se u moru.

Razgovarajte

Pričajte o tome što se dogodilo u toku dana. Pratite nešto što ste čuli ili vidjeli da dijete radi u predškolskoj ustanovi i potaknite dijete da ispriča više.

Većina trogodišnjaka ne izgovara riječi kao mi odrasli. Kad čujete neku riječ koja zvuči drugačije možete je pravilno izgovoriti pa će dijete s vremenom reći ispravno.

Čitajte zajedno

Stvorite naviku da svaki dan malo čitate. Mnoga djeca imaju omiljenu knjigu koju žele da im se stalno ponovo čita. Slikovnice sada mogu sadržavati malo kompliciranije priče, ali i dalje se čita i priča.

Pozovite na razgovor o tome o čemu se u knjizi radi i potičite dijete da za vrijeme čitanja postavlja pitanja. Kad dijete pita, stanite, slušajte i zajedno razmišljajte.

Imajte na umu da se dijete uči kroz igru. Zajedno se igrate, čitajte, pjevajte i razgovarajte. Rime, brojalice i pjesme su još uvijek zabavne. Čitanje knjiga je najbolji način da se nauče nove riječi!

Pričajte na svom maternjem jeziku

Pričajte, pjevajte i čitajte na svom maternjem jeziku. Većina djece u svijetu žive u višejezičnoj sredini i odrastanje uz više od jednog jezika je samo prednost.

Doznajte više

- Više o projektu "Početak s knjigama" (Bokstart) pročitajte na: www.bokstart.se
- Ako ste zabrinuti za razvoj jezika kod vašeg djeteta obratite se dječjem dispanzeru. O razvoju jezika kod vašeg djeteta možete razgovarati i s osobljem u predškolskoj ustanovi.

Zadatak koji je Državni savjet za kulturu (Kulturrådet) dobio od vlade je unapređivanje čitanja i stimuliranje razvoja jezika kod djece. "Početak s knjigama" (Bokstart) je nacionalna inicijativa usmjerena roditeljima i odraslima u djetetovoj okolini.